

Att erövra en hållbar svenska–nyanlända mellanstadieelevers svenskspråkiga skrivutveckling

Guðrun Svensson

Institutionen för svenska språket, Linnéuniversitetet, Sverige, guðrun.svensson@lnu.se

Manuela Lupsa

Institutionen Kultur Språk Medier, Malmö universitet, manuela.lupsa@mau.se

I den svenska skolan finns ett antal utrikesfödda elever som kommit till Sverige efter skolstart (Skolverket 2022). De behöver förhållandevis snabbt erövra vad som skulle kunna betecknas som *en hållbar svenska* för att klara skolan. Ordförrådets omfång har visat sig ha stor betydelse för flerspråkiga elevers framgång i skolan (Saville-Troike, 1986; Magnusson, 2011) men för att införskaffa en hållbar svenska räcker det dock inte med att enbart lära sig ord och begrepp utan eleverna måste också kunna tillämpa målspråkets grammatik, exempelvis platshållartvång och V2, samt informationsstruktur. Syftet med föreliggande longitudinella studie är att med hjälp av sats- och textgrammatiska verktyg (Platzack, 1987; Teleman m fl, 1999; Ekeröth, 2011) analysera fyra flerspråkiga och redan skrivkunniga elevers texter från deras ankomst i årskurs fyra eller fem för att urskilja när eleverna visar tecken på införlivande av svensk sats- och textgrammatik. Materialet består huvudsakligen av elevdagböcker och arbetsuppgifter. Elevernas namn är anonymiserade, vårdnadshavarna och elever har fått information enligt VR:s forskningsetiska principer (2017) samt gett skriftligt respektive muntligt samtycke.

Tidigare forskning om högstadieelevers nationella provtexter visar att flerspråkiga elever som börjat lära sig svenska efter skolstart ofta har avvikelser från målspråket (Magnusson, 2011) samt en inte helt idiomatisk informationsstruktur (Lindgren & Svensson, 2015). I denna studie följer vi elevernas skrivprocess under hela mellanstadiet med fokus på ovan nämnda sats- och textgrammatiska fenomen. Av våra preliminära resultat framkommer att de skriftliga alstren uppvisar stora variationer vilket kommer att utredas vidare och diskuteras.

Referenser

- Ekeröth, L.-J. (2011). *Ordföljd, tempus, bestämdhet. Föreläsningar om svenska som andraspråk*. Gleerups.
- Lindgren, M. & Svensson, G. (2015). Att börja en mening. Fundamentets betydelse för meningsskapande inom och mellan meningar. I: Lindgren, M. & Svensson, G. (red.), *Skrivande i skolan*. Gleerups.
- Magnusson, U. (2011). *Skolspråk i utveckling: en- och flerspråkiga elevers bruk av grammatiska metaforer i senare skolår*. Doktorsavhandling. Göteborgs universitet.
- Platzack, C. (1987). Bisatser, huvudsatser och andra satser. I: Teleman, U. (red.). *Grammatik på villovägar*. Almqvist & Wiksell.
- Savile-Troike, M. (1986). *The Ethnography of Communication: An Introduction*. Oxford: Basil Blackwell Publisher.
- Skolverket (2022). *Elever och skolenheter i grundskolan*.
- Teleman, U., Hellberg, S., Andersson, E. & Christensen, L. (1999). *Svenska Akademiens grammatik*. Stockholm.
- Vetenskapsrådet (2002, 2017). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.